

No : 2021-101**Tarih** : 1 Kasım 2021**Konu** : Ekim 2021 İkinci Yarı Mali / Vergisel Gelişmeler

En son ekim ayının ilk yarısında gerçekleşen mali konuları özet olarak bilginize sunmuştuk. Özenle hazırladığımız bültenimizi kolay takibiniz için diğer aylarda olduğu gibi, Vergi & SGK, Teşvik & Ar-Ge, Para & Finans, Ticaret Düzenlemeleri, Dış Ticaret & Gümrük, Ertelemeler & Kolaylaştırıcı Mevzuat ve Diğer Mevzuat olarak tasnif ediyoruz.

Her ay yayımladığımız ve sizlerden yoğun ilgi ve teveccüh gören bülten formatını daha kolay okunması için ilk 15 gün ve ikinci 15 gün olarak yayımlamaya başladık. Bu konuda sizlerden gelecek geri bildirimlere önem veriyoruz.

Bu dönemde çok sayıda vergi düzenlemesi içeren 7338 sayılı Kanun'un yayımlanması, Nijerya ile yapılan çifte vergileme anlaşması, TBMM'ye sunulan 2022 yılı bütçesi, yeni açılan Ar-Ge çağrıları, 2 firmaya verilen proje bazlı süper teşvikler, SPK tarafından yayımlanan 3 önemli Tebliğ, ihracı kayda bağlanan yeni ürünler, Avrupa Birliği'nin Türkiye Raporu, SGK maluliyet, Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ve işyeri tescil genelgeleri, TÜSİAD tarafından lanse edilen "Yeni Bir Anlayışla Geleceği İnşa" Raporu damgasını vurmuştur.

Şimdi ekim ayının ikinci yarısındaki gelişmeleri, önce başlıklar, daha detaylı bilgi isteyen okurlarımız için de ayrıntı seviyesine göre sekmeler halinde sizlere sunuyoruz. İngilizce aylık gelişmeler bültenimizi de web sayfamızdan bulabilirsiniz.

Vergi

- 7338 sayılı Vergi Usul Kanunu ve diğer Vergi Kanunlarında değişiklik yapan Kanun Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
 - Kanun teklifi 64 madde olarak Meclise intikal etmiş ve 1 madde ilave ile Plan ve Bütçe Komisyonu'nda kabul edilmiş ve daha sonra TBMM Genel Kurulunda görüşülerek bazı değişiklikler ile kabul edilmiş ve yasalaşmıştır.
 - Kanunun kabul sürecinde teklif, Plan Bütçe ve Genel Kurulda görüşülme aşamaları dahil kaleme almış olduğumuz bültenlere ve düzenlenmiş olduğumuz webinara aşağıdaki linklerden ulaşabilirsiniz.
 - Mevcut kanun maddeleri ve teklif aşamasındaki maddeleri karşılaştırmalı tablo ile özetleyen "*Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*" konu başlıklı 2021-093 numaralı bültene ulaşmak için [tıklayınız](#).
 - Kanun Kapsamında sürekli hale gelen Yeniden Değerleme Uygulamasına ilişkin detayların yer aldığı 2021-097 numaralı bültenimize ulaşmak için [tıklayınız](#).

- Kanun kapsamında Yenileme Fonu ile ilgili yapılan düzenlemelere ilişkin detayların yer aldığı 2021-099 numaralı bültenimize ulaşmak için [tıklayınız.](#)
- Kanun kapsamında Uyumlu Mükelleflere sağlanan %5 vergi indiriminin şartları ile ilgili yapılan düzenlemelere ilişkin detayların yer aldığı 2021-100 numaralı bültenimize ulaşmak için [tıklayınız.](#)
- 2021 yılı üçüncü geçici vergi döneminde uygulanacak yeniden değerlendirme oranı %27,37 olarak tespit edilmiştir.
 - Söz konusu oranın açıklandığı 15 Ekim 2021 tarihli ve KVK-58/2021-3/Yatırım İndirimi 44 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu Sirkülerine [buradan](#) ulaşabilirsiniz.
- Defter Beyan Sistemi ve Elektronik Beyanname sisteminde bazı değişiklikler getiren 532 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Tebliği yayımlanmıştır. İlgili tebliğ ile yapılan düzenlemeler özetle şöyledir;
 - Vergi beyannamelerinin Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine elektronik ortamda gönderilmesine ilişkin, 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ve ilgili diğer genel tebliğlerle belirlenen usul ve esaslar kapsamındaki yazılım, program veya uygulamaların tamamı “Elektronik Beyanname Sistemi” olarak tanımlanmıştır.
 - Defter beyan sistemi kapsamındaki mükellefler, vergi beyanname ve bildirimlerini diğer mükelleflerde olduğu gibi Elektronik Beyanname Uygulaması aracılığıyla verebileceklerdir.
 - Defterlere, ait oldukları takvim yılına ilişkin gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar, Başkanlık tarafından elektronik ortamda kapanış onayı yapılacaktır.
 - Mükellefe ulaşılamaması durumunda yetkili makamlar, vergi dairesi aracılığı ile kayıt ve defterleri talep edebilecek ve Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından bu talepler, elektronik veya kâğıt ortamında yerine getirilecektir.
 - Yapılan değişikliklerin karşılaştırılmalı tablo halinde sunulduğu TÜRMOB Mevzuat Sirkülerine ulaşmak için [tıklayınız.](#)
 - 532 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Tebliğine ulaşmak için [tıklayınız.](#)
- Kurumların Taşınmaz ve İştirak Hisselerinin Satışında İstisna Rehberi GİB tarafından kullanıma sunulmuştur.
 - Rehberde kurumların aktifinde bulunan taşınmazlar ve iştirak hisseleri ile kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışında uygulanan kurumlar vergisi ve katma değer vergisi istisnalarına ilişkin açıklamalar yer almaktadır. Ayrıca;
 - Uygulanan istisnaların kapsamı, amacı ve istisna uygulanabilmesi için gerekli şartlar,
 - İstisnaya konu olan taşınmaz ve iştirak hisselerinin neyi ifade ettiği,
 - İki tam yıl süreyle aktifte bulundurma ve süre hesabında özellik arz eden durumlar,
 - Gayrimenkul satış kazancının fon hesabına alınması ve burada tutulmasında dikkat edilmesi gereken hususlar,
 - Kazancın hesaplanmasında esas alınacak bedel, faiz, komisyon, kur farkı ve vade farklarının durumu,
 - Alış ve giderlere ait KDV'nin indirimi gibi konularda ayrıntılı bilgilere ve örneklerle yer verilmiştir.
 - Söz konusu rehbera ulaşmak için [tıklayınız.](#)

- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması 20 Ekim 2021 tarihinde Abuja'da imzalanmıştır.
 - Anlaşma ile genel olarak vergilendirme hakkı, geliri elde eden kişinin yerleşik olduğu ülkeye verilmekte, gelirin elde edildiği ülkenin vergilendirme hakkı kar payı, faiz ve gayrimaddi hak bedellerinde % 7,5 oranı ile sınırlandırılmaktadır. Ayrıca diğer ülkede 6 aydan kısa süren inşaat, yapım, montaj veya kurma projesi faaliyetlerinin icra edildiği ülkede vergilendirilmemesi öngörülmektedir.
 - Anlaşma iki ülke tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girecektir.
 - Türkiye'nin, imzalanan bu anlaşma ile bugüne kadar sonuçlandığı Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarının sayısı 97'ye ulaşmış olup, bunlardan 86'sı yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.
- 2022 yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.
 - 2022 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı kamu maliyesi alanında önemli ve detaylı bilgiler içeriyor.
 - Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı kamu maliyesindeki gelişmeler ile ilgili kapsamlı istatistik ve özet gelişme ve hedefleri de bir arada bulabileceğimiz bir belge olarak bütçe kanun teklifinin TBMM'ye sunulmasının ardından yayımlandı. Program, kamu maliyesi kapsamında devletin gelir-gider dengesine sadece merkezi bütçe olarak yaklaşıyor. Kamu maliyesi alanına özel bir başlık altında detaylı olarak değiniyor.
 - Özellikle vergi, teşvik ve mali düzenlemeleri baz alarak genel olarak tüm ekonomi için alınan tedbirler ve özel olarak da sektörler için Kalkınma Planı ile uyumlu olarak alınacak tedbirler, bu alanda mevcut durum ve hedefler yer alıyor. Programda rekabetçi üretim ve verimlilik sanayi politikaları, öncelikli gelişme alanları ve sektörel politikalar olarak sıralanmaktadır. Bu açıdan özel sektör firmaları tarafından önemle takip edilmesi gereken bir politika dokümanıdır.
 - Vergi tarafında kayıt dışılıkla mücadele ve vergi kayıplarının önlenmesi, gayrimenkul üzerinden alınan vergilerin yeniden değerlendirildiği, verimsiz teşviklerin elimine edileceği, yatırım teşviklerinde seçici olunacağı, borsada yapılan belli yatırımlar için kazançtan indirim imkânı verilmesinin planlandığı anlaşıyor.
 - Karşılaştırmalı olarak okumak isteyenler için 2021 yılı Programına ilişkin değerlendirmelerimize de [linkten](#) ulaşabilirsiniz.
- 2022 yılı Bütçesi TBMM'ye sunulmuştur.

- 15 Ekim-26 Kasım arası bütçe maratonuna ilişkin [tüm bilgilere](#) Meclis'in web sayfasından ulaşabilirsiniz.
- 15 Ekim 2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulan 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ve Bağlı Cetveller için [tıklayınız](#).
- 2022 Yılı Bütçe Gerekçesi için [tıklayınız](#).
- Anayasa Mahkemesi yapılan bir başvuruda ulusal marker seviyesi geçersiz akaryakıt bulundurma gerekçesiyle idari para cezası uygulaması ve işyerinin mühürlenmesinin mülkiyet hakkını ihlal ettiğine karar vermiştir.
 - Yakıt Uygulama ve Araştırma Merkezinden “geçersiz ve kaçak üründür” raporu alınan EPDK denetimi sonucunda firmaya 1 milyon TL idari para cezası kesilmiş, işyeri mühürlenmiş ve uygunsuz 10 ton akaryakıtı el konulmuştur.
 - EPDK tarafından yakından takip edilen marker düzenlemesi ile yurt içinde pazarlanacak akaryakıt kaçakçılığın önlenmesi amacıyla ulusal marker eklenmektedir.
 - Kararın İdari işlemler mükellef hukuku açısından önemli noktalarını aşağıda özetliyoruz.
 - Başvurucu firmanın iddiası gözetildiğinde işyerinden alınan numunedeki eksikliklerin akaryakıtın başvuruçunun depolarına boşaltılmasından önceki aşamadan kaynaklanması ihtimalinin *kesin olarak devre dışı bırakılıp bırakılmadığı*, diğer bir ifadeyle marker seviyesinin geçersiz olmasının her koşulda akaryakıtın rafineri veya kanuna uygun ithalat dışındaki yollarla temin edildiğine işaret edip etmediği hususu incelenmelidir.
 - Başvurucu, dağıtıcı şirket yazısını ve Ceza Mahkemesi kararını idari yargının dikkatine sunmuştur. Başvurucu ayrıca alış ve satışları arasında fark bulunmadığını saptadığını iddia ettiği bir Yeminli Mali Müşavir raporunu da idari yargı mercilerine ibraz etmiştir.
 - Öte yandan yargı mercilerinin maddi olayın tespitinde aksi ispat edilemeyecek ve savunma yapmayı değersiz kılacak varsayımlara dayanmaları başvuruçulara tanınan usul güvencelerini anlamsız hale getirebilir. Kuşkusuz Anayasa, mahkemelerin maddi ve hukuki karinelere hareketler çıkarımlar yapmasını yasaklamamaktadır. Ancak mahkemeler bu tür çıkarımlarda bulunurken muhatabı, *kendisini savunmasını anlamsız kılacak ölçüde dezavantajlı konuma düşürmemeye özen göstermelidir*. Bu bağlamda idari organlarca tesis edilen işlemlere karşı açılan davalarda idarece yapılan tespitlerin peşinden doğru kabul edilmesi başvuruçuların savunma hakkını önemli ölçüde kısıtlar.

- İncelenen başvuruda, ulusal marker seviyesinin geçersiz çıkmasının başvurucudan kaynaklanmayan, *başvurucunun kendi kudret ve imkanlarıyla önlemesi mümkün bulunmayan sebeplerden kaynaklanmadığı* hususunun idare veya yargı mercilerince kesinliğe kavuşturulmaması nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

SGK & İŞKUR

- SGK tarafından yayınlanan 2021/36 sayılı Genelge ile, işyeri tescil işlemleri hususundaki usul ve esaslar yeniden açıklanmıştır;
 - Buna göre; işyeri tescilinde verilmesi zorunlu olan belgeler ile ihtiyaç olması hâlinde ünitece istenen diğer belgelerin işyeri bildirgesinin gönderildiği SGK ünitesine posta yoluyla gönderilmesi veya elden ibraz edilebilmesi mümkün olduğu gibi söz konusu belgeler sistem üzerinden elektronik ortamda da eklenebilecektir.
 - E-Devlet üzerinden “İşyeri Bildirgesi (4-a’lı Sigortalı Çalıştırılanlar Yönünden)” menüsü vasıtasıyla gerçekleştirilen işyeri tescil işlemlerinde belgelerin elektronik ortamda taranarak sisteme kaydedilmesi durumunda, söz konusu belgelerin ayrıca SGK’ya gönderilmesine gerek bulunmamaktadır.
 - Ancak, işyeri tescil işlemi sırasında işveren tarafından sisteme eklenmeyen belgelerin ilgili sosyal güvenlik merkezine elden ibraz edilmesi ya da posta yoluyla gönderilmesi gerekmektedir.
 - E-Devlet üzerinden gönderilen işyeri bildirimleri ilgili sosyal güvenlik merkezince/sosyal güvenlik il müdürlüğünce onaylanıncaya kadar işverenler tarafından sisteme kaydedilmiş belgeler üzerinde değişiklik yapılması mümkün olacaktır. Ancak, işyeri bildirgesinin ilgili sosyal güvenlik merkezince onaylanması sonrasında sisteme kaydedilen belgeler yalnızca görüntülenebilecek olup; işverenler tarafından söz konusu belgelerde herhangi bir değişiklik yapılamayacaktır.
 - PDF veya JPEG formatında sisteme kaydedilecek olan belgelerden sisteme en fazla 10 adet eklenebilecek olup; her bir belge en fazla 10 MB büyüklüğünde olabilecektir.
- 3 Ağustos 2013 tarih ve 28727 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Maluliyet Tespiti İşlemleri Yönetmeliği 28 Eylül 2021 tarih ve 31612 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Maluliyet ve Çalışma Gücü Kaybı Tespiti İşlemleri Yönetmeliği ile yürürlükten kaldırılmıştır.
 - Söz konusu Yönetmeliğe göre;
 - Ağır düzeyde çalışma gücü kaybı: Çalışma gücünün en az %60’ının kaybedilmesi,
 - Orta düzeyde çalışma gücü kaybı: Çalışma gücünün en az %50-59 arasında kaybedilmesi,
 - Hafif düzeyde çalışma gücü kaybı: Çalışma gücünün en az %40-49 arasında kaybedilmesi olarak belirlenmiştir.
 - Maluliyet ve Çalışma Gücü Kaybı Tespiti İşlemleri Yönetmeliğinin yayımlandığı 28/09/2021 tarih ve sonrasında müracaat eden sigortalılar, sigortalı çocukları, hak sahipleri için bahse konu Yönetmelik hükümleri uyarınca işlem yapılacaktır.
 - Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce maluliyet, çalışma gücü kaybı veya erken yaşlanma durumlarının tespiti talebinde bulunmuş sigortalılar ile bunların hak sahibi veya bakmakla yükümlü olduğu çocuklarının itiraz ve kontrol işlemleri

için, yürürlükten kaldırılan ilgili sosyal güvenlik mevzuatı hükümleri uygulanacaktır. Maluliyet, çalışma gücü kaybı, vazifesini yapamayacak şekilde meslekte kazanma gücü kaybı, malullük derecesi, erken yaşlanma, kadın sigortalının çocuğunun başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engellilik hali ile bahse konu tespitlere ilişkin kontrol muayenesi işlemlerini düzenleyen hususlara ilişkin değişiklikler Genelge'de açıklanmıştır.

- Türkiye'nin de tarafı olduğu Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesi uygulamasına ilişkin SGK Genelgesi yayımlanmıştır.
 - Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesi Türkiye, Avusturya, Belçika, İtalya, Lüksemburg, Hollanda, Portekiz ve İspanya'nın içinde olduğu 8 ülke tarafından imzalanmıştır. Sözleşmenin önemi, Türkiye'nin ayrıca ikili sosyal güvenlik anlaşmasının olmadığı İspanya ve Portekiz için önemlidir.
 - Genelgede (2021-34) genel açıklamalar dışında, sözleşmenin uygulama alanı ve formüllerler, uygulanacak mevzuatın belirlenmesi, bir işin icrası için Portekiz veya İspanya'ya gönderilen sigortalılar veya bu ülkelerden Türkiye'ye gelen sigortalılar, elçilik veya konsoloslukta çalışanlar, taşımacılık personeli ve diğer personel, gemi çalışanları açısından ele alınmıştır. Ayrıca, hastalık ve analık işlemleri, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası işlemleri, aylıkların hesaplanması, kısmi aylık bağlanması, bir yıldan az sigortalılık süreleri, taleplerin alınması, başvuru ve itiraz süreçleri gibi konular düzenlenmektedir.
 - Genelgeye [linkten](#) ulaşabilirsiniz.

Tesvik & Ar-Ge

- Proje bazlı süper teşvikler verilmeye devam ediyor.
 - 29 Ekim 2021 tarihli ve Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile, iki projenin Proje Bazlı olarak desteklenmesi kararlaştırılmıştır.
 - Ankara, Bolu ve Kırıkkale illerinde yapılacak olan bomba, bomba gövdesi ve havan mühimmatı tesisi yatırımı ile Balıkesir ilinde yapılacak olan polimer/cips üretim yatırımı tesisi kararda öngörülen teşviklerden faydalanacaktır. Destek olarak, gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası ve iadesi, kurumlar vergisi indirimi (KVK 32/A), sigorta primi işveren hissesi desteği yanında gelir vergisi stopaj desteği (10 yıl) nitelikli personel desteği, enerji desteği ve yatırım yeri tahsisı yapılmaktadır. Assan Grup Makine Savunma Sanayi A.Ş. firmasına ayrıca 80 milyon TL'yi aşmamak üzere kredi kullanım tarihinden itibaren azami 10 yıl süreyle faiz ve kâr payı desteği verilecektir.
 - Konuyla ilgili destek talebi olan tüm firmalarımıza teşvik uzmanlarımızla yardımcı olmaktayız.
- Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerinde yürütülen faaliyetler ile Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında Bölge sınırları içinde yürütülen faaliyetlerin, uzaktan çalışmayla yürütülebilmesi amacıyla **31 Aralık 2022 tarihine kadar dikkate alınacak oran %50 olarak** belirlenmiştir.
 - 7244 sayılı Kanunla Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde yürütülen faaliyetlerin Ar-Ge ve tasarım merkezleri dışında da yapılmasına, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri sınırları içinde yürütülen faaliyetlerin de Bölge dışında yürütülmesine 11/3/2020 tarihinden itibaren 4 ay süreyle sınırlı olmak üzere, Sanayi ve Teknoloji Bakanı tarafından izin verilebileceği ve bu sürenin, bitiminden itibaren Bakan tarafından 3 aya kadar uzatılabileceği düzenlenmişti.

- 7 Ekim 2021 tarihli ve 31631 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4625 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile; Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerinde yürütülen faaliyetler ile Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında Bölge sınırları içinde yürütülen faaliyetlerin, uzaktan çalışmayla yürütülebilmesi amacıyla, 4625 sayılı Karar ile bu yetki kullanılarak pandemi koşullarında uygulanan %50 uzaktan çalışma uygulaması 31 Aralık 2022 tarihine kadar uzatılmıştır.
- İlgili Cumhurbaşkanlığı kararına ulaşmak için [tıklayınız](#).
- 7263 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un uygulamasına yönelik ikinci düzenlemelerin yapılması planlanmaktadır.
 - 7263 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, ülkemizdeki en önemli Ar-Ge ve tasarım desteklerinin çerçevesini çizen 5746 sayılı Ar-Ge ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Kanunu ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri (TGB) Kanunu kapsamında birçok yeni uygulama getirmektedir.
 - Ar-Ge ve teknolojide ilerleme kaydedilmesi, yenilikçi ürün ve süreçlerin ticarileştirilmesinin yanı sıra katma değerli ve yüksek teknoloji ürünlerin ihracatımızın içindeki payının artmasını sağlayabilmek adına başta TÜSİAD olmak üzere birçok sanayi odasının mevcut Kanun kapsamında ikincil düzenleme yapılmasını beklemekte olup, bu kapsamdaki görüşlerini Sanayi Bakanlığına bildirmektedirler.
- Türkiye-Singapur Eureka Network Projeleri 2021 Yılı Çağrısı Açılmıştır.
 - Eureka’nın yeni üyesi Singapur ile Türkiye’nin işbirliğinin artırılması ve iki ülkedeki firmaların ortak Ar-Ge çalışmalarının Eureka kapsamında desteklenmesi için açılan Türkiye ve Singapur Eureka Ortak Proje Çağrısı **18 Ekim 2021** itibari ile başvuru almaya başlamıştır.
 - Türkiye’den sermaye şirketi statüsündeki bir firma, Singapur’dan en az bir firma ile birlikte doğrudan proje başvurusunda bulunabilir. Üniversiteler ve araştırma enstitüleri doğrudan başvuru yapamamakta, projelerde alt yüklenici olarak yer alabilmektedir. Proje fikirleri için süre üst sınırı ve konu kısıtlaması bulunmamaktadır.
 - 1509 Programı kapsamındaki projelerde bütçe üst sınırı bulunmamaktadır. **KOBİ’ler için proje bütçesinin %75’ine, büyük işletmeler için ise %60’ına kadar hibe imkânı** tanınmaktadır.
 - Detaylı bilgi için [tıklayınız](#).
- TÜBİTAK Polonya Ulusal Araştırma ve Geliştirme Merkezi (NCBR) ile İkili İşbirliği Programı 2021 Yılı Çağrısı Açılmıştır.
 - Türkiye ile Polonya arasında bilim, teknoloji ve yenilik alanlarında işbirliğinin geliştirilmesini desteklemek amacıyla oluşturulan 2549- Polonya Ulusal Araştırma ve Geliştirme Merkezi (NCBR) ile İkili İşbirliği Programı’nın beşinci çağrısı açılmıştır.
 - Program çerçevesinde açılan çağrılar ile iki ülke arasında bilim, teknoloji ve yenilik alanında sürdürülebilir ortaklıkların kurulması amaçlanmaktadır. Çağrı kapsamında ise 1071-Uluslararası Araştırma Fonlarından Yararlanma Kapasitesinin ve Uluslararası Ar-Ge İşbirliklerine Katılımın Artırılmasına Yönelik Destek Programı çerçevesinde üniversite-sanayi iş birliğinde Ar-ge ve Yenilik projelerinin desteklenmesi hedeflenmektedir.
 - Sektör ve büyüklüğüne bakılmaksızın firma düzeyinde katma değer yaratan ve ticaret sicil belgesi olan Türkiye’de yerleşik sermaye şirketleri (özel kuruluşlar) ve bu özel kuruluşlarla birlikte başvuruda bulunacak Yükseköğretim Kanunu

kapsamında yer alan yükseköğretim kurumları, eğitim ve araştırma hastaneleri ve kamu kurum ve kuruluşları çağrı kapsamında desteklenecektir.

- Türkiye'den başvuran adaylar için proje başına desteklenecek toplam tutar **1 milyon 720 bin TL** olarak belirlenmiştir.
- Detaylı bilgi için [tıklayınız](#).

Ticari Düzenlemeler

- Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi TBMM'ye sunulmuştur.
 - Kanun teklifi esas komisyon olarak TBMM Sanayi ve Ticaret Komisyonunda görüşülmüş ve Komisyon raporunu sunmuştur.
 - Kanun teklifi ile özet olarak;
 - İhracatı Geliştirme Anonim Şirketinin (Şirket) sermayesine eklenmek üzere, ihracat işlemleri üzerinden **ek nispi ödeme kesintisi** yapılması ve hizmet ihracatçılarından ilave yıllık aidat tahsil edilmesi;
 - İhracatçı Birliklerinin yedek akçelerinde bulunan meblağlar ile Türkiye Tanıtım Grubunun varlıklarının Şirket'e aktarılması;
 - Şirket'in bazı **harç ve vergi muafiyetlerinden** yararlanabilmesi;
 - Bölge Kurucu ve İşletici (BKİ) şirketlerin serbest bölgenin kurulması ve işletilmesi ile ilgili faaliyetlerden elde ettikleri kazançlarının 30 yılı geçmemek üzere **gelir ve kurumlar vergisinden** istisna tutulması;
 - Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketinin diğer kamu bankalarına tanınan istisna ve muafiyetlerden yararlanması;
 - Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları üyelerine, kuruluşun üye listesine erişim yetkisinin verilmesi; Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi Komite üyelikleri ile Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Sicili Gazetesi Komite üyeliklerinin Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi'ne uygun hâle getirilmesi; kaçakçılık suçlarına konu eşya ve araçların tasfiye işlemlerinin uygulanmasında yaşanan bazı sorunların giderilmesi;
 - Covid-19 salgını sebebiyle **çeklerin** keşide tarihinden önce ödenememesine ilişkin olarak yapılan düzenlemenin süresinin uzatılması ve
 - 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda düzenlenen tasfiye sürecindeki şirketlerin kalan varlığının dağıtılması için alacaklılara üçüncü kez yapılan çağrı tarihinden itibaren beklenmesi gereken **sürenin kısaltılması** öngörülmektedir.
 - Kanun teklifine [linkten](#) ulaşabilirsiniz.
 - Karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigorta tarife uygulama esaslarında değişiklik yapılarak tarife güncellenmiştir.
 - 21 Ekim tarihinde yayımlanan Resmî Gazete eki Tablo 9-14 ile 2022 başından itibaren uygulanacak asgari sigorta teminatları araç grupları, teşebbüs sahipleri ve yıllara göre güncellenmiştir. Tablolarda teminatlar sağlık gideri (kişi veya kaza başına) sakatlanma ve ölüm (kişi veya kaza başına) ve maddi teminatlar (araç veya kaza başına) olarak tasnif edilmiştir.
 - Ticaret Bakanlığının koordinesinde, ihracatçıların finansmana erişim ve kredi kefalet sorunlarının çözümüne katkı sağlamak amacıyla İhracatı Geliştirme Anonim Şirketinin (İGE) kuruluş süreci tamamlanmıştır.

- İGE, sadece ihracatçıların erişimine açık, ihracatçıların finansmana erişiminde teminat sorununu ortadan kaldırmayı amaçlayan bir fon olarak kurulmuştur.
- İGE aracılığıyla, teminat yetersizliği nedeniyle çeşitli kredi ve destek imkanlarından yeterince yararlanamayan ihracatçıların krediye erişimleri kefalet suretiyle sağlanacaktır.

Finans & Para

- SPK tarafından Varlığa veya İpoteğe Dayalı Menkul Kıymetler Tebliği ile Pay Alım Teklif Tebliğinde değişiklik yapan Tebliğler Resmî Gazetede yayımlanmıştır.
 - Her iki Tebliğ de 16 Ekim 2021 tarihinde yayımlanmıştır. İlk Tebliğle varlık yönetim şirketlerinin de alacakları için varlığa dayalı menkul kıymet çıkarabilmesinin yolu açılmıştır.
 - Pay Alım Teklifi Tebliği ise Taslak olarak bu yılın şubat ayında duyurulmuş ve kamuoyundan görüş ve öneriler toplanmıştır. Ayrıntılı açıklamalar için şubat ayı bültenimize [ulaşabilirsiniz](#).
- TCMB Para Politikası Kurulu (Kurul) 21 Ekim 2021 tarihli toplantısında, politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının yüzde 18'den yüzde 16'ya indirilmesine karar vermiştir.
- Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu Özel Riskler Yönetim Merkezinin çalışma usul ve esasları hakkında bir Yönetmelik yayımlamıştır.
 - Yönetmeliğin amacı esas olarak yurt içinden veya uluslararası piyasalardan sigorta veya reasürans teminatı bulunamayan ya da teminat sağlanmasında güçlük bulunan riskler, nükleer riskler gibi özellik arz eden riskler ile sigorta edilmesinde kamu yararı bulunan riskler için teminat sağlama, sigorta veya reasürans havuzları kurma veya kurulmasını koordine etme, sigorta ve reasürans şirketleri arasında iş birliği yapılmasını sağlama, oluşturulacak havuz, organizasyon veya iş birliği mekanizmalarının yürütülmesi amacıyla kurulan Özel Riskler Yönetim Merkezinin çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.
 - Mali açıdan, Merkez, Kanun kapsamında yürüttüğü faaliyetleri mali yılı takip eden Nisan ayı sonuna kadar faaliyet raporu şeklinde Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirir. Merkezin hesap ve işlemleri, bir bağımsız dış denetim kuruluşu tarafından, giderleri Merkezce karşılanmak üzere, yıllık olarak denetlenir. Teknik İşletici ise bu denetimin sağlıklı yürütülmesi için gerekli imkanları sağlar. Bağımsız denetimden geçmiş ve bir önceki yıla karşılaştırmalı olarak düzenlenmiş yıllık rapor, takip eden yılın Nisan ayının sonuna kadar Teknik İşletici tarafından Bakanlığa, Kuruma ve Yönetim Kuruluna gönderilir. Denetleme raporlarının şekil ve muhtevasına dair usul ve esaslar Kurum tarafından belirlendiği takdirde bu usul ve esaslara uyulur.
- SPK kamuoyuna taslak olarak açıkladığı Kitle Fonlaması Tebliğini Resmî Gazetede yayımlamıştır.
 - Paya dayalı olarak yapılan kitle fonlamasına bu kez borçlanmaya dayalı kitle fonlaması da eklenmiştir. Eski Tebliğ yürürlükten kaldırılarak paya ve borçlanmaya dayalı tüm kitle fonlaması faaliyetleri tek Tebliğ altına toplanmıştır.
 - Tebliğ ile getirilen temel yenilikler aşağıda kısaca özetlenmektedir:
 - Girişimci tanımı, projesine paya ve/veya borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yoluyla kaynak arayan Türkiye'de yerleşik kişiler ile limited veya anonim şirket türündeki tüzel kişileri kapsayacak şekilde güncellenmiştir.

- Girişim şirketi tanımına, anonim şirket kurma zorunluluğu olmadan faaliyetlerine devam edecek anonim şirketlere ilave olarak anonim şirkete dönüşmesi zorunlu olan limited şirketler eklenmiştir.
- Fonlanan şirket tanımı eklenmiş olup, girişimciler tarafından kurulan anonim şirket veya emanet yetkilisi nezdindeki hesabına, bloke edilen fon tutarının aktarıldığı girişim şirketini ifade etmektedir.
- Platformların kuruluşuna ilişkin şartlar düzenlenmiş olup; anonim ortaklık olma, asgari sermaye, yönetim kurulunun asgari olarak 3 kişiden oluşması gibi şartlar platform kuruluşunda aranmaktadır.
- Platformlara birden fazla yatırım komitesi oluşturabilme imkânı tanınmıştır. Borçlanmaya dayalı kitle fonlaması faaliyeti gösterecek platformların yatırım komitesi üyelerine ilişkin ilave tecrübe ve lisans şartları getirilmiştir.
- Borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yoluyla fon toplayacak girişimcilere kredibilite raporu hazırlama ve yatırım komitesine de bu kredibilite raporunu değerlendirme yükümlülüğü getirilmiştir. Platforma ise, projeye ilişkin kredi skoru hesaplama yükümlülüğü getirilmiştir.
- Platformların, kuruluş için Kurul'dan izin alındıktan sonra 6 ay içinde listeye alınmak üzere Kurul'a başvurması gerektiğine ve ayrıca listeye alındıktan sonra 6 ay içinde faaliyete geçmeyen platformların listeden çıkarılmasına yönelik hüküm eklenmiştir.
- Nitelikli yatırımcı olmayan gerçek kişilere yönelik yatırım sınırları artırılmıştır.
- Borçlanmaya dayalı kitle fonlamasında, borçlanma araçlarına ilişkin geri ödeme yükümlülüklerinin nakit yerine fonlanan şirketin payının verilmesi veya bilgi formunda belirtilen şekilde yerine getirilmesi imkânı tanınmıştır.
- Bir girişim şirketi veya girişimci tarafından herhangi bir on iki aylık dönemde platformlar aracılığıyla paya dayalı olarak en fazla iki kampanya ile fon toplanabileceği düzenlenmiştir. Ayrıca, paya dayalı kitle fonlamasına ilişkin kampanya süreci tamamlanmadan aynı girişim şirketi veya girişimci tarafından paya veya borçlanmaya dayalı yeni bir kampanya süreci başlatılamayacağı, ancak, paya dayalı kampanya süreci devam eden proje için aynı anda borçlanmaya dayalı kampanya yürütülmesinin mümkün olduğu ve bu kampanya süreçlerinin herhangi birinde hedeflenen fonun toplanamaması halinde diğer kampanya sürecinin de sonlandırılacağı hüküm altına alınmıştır.
- Benzer şekilde; bir girişim şirketi veya girişimci tarafından herhangi bir on iki aylık dönemde platformlar aracılığıyla borçlanmaya dayalı olarak en fazla iki kampanya ile fon toplanabileceği düzenlenmiştir. Ayrıca, borçlanmaya dayalı kitle fonlamasına ilişkin kampanya süreci tamamlanmadan aynı girişim şirketi veya girişimci tarafından paya veya borçlanmaya dayalı yeni bir kampanya süreci başlatılamayacağı, ancak, borçlanmaya dayalı kampanya süreci devam eden proje için aynı anda paya dayalı kampanya yürütülmesinin mümkün olduğu ve bu kampanya süreçlerinin herhangi birinde hedeflenen fonun toplanamaması halinde diğer kampanya sürecinin de sonlandırılacağı hüküm altına alınmıştır.
- TÜİK kalite kontrol çalışmaları yapmak üzere Veri Kalite Kurulu Yönetmeliğini yayımlamıştır.

Dış Ticaret & Gümrük

- Lojistik Koordinasyon Kurulu ve İcra Kurulu hakkında Cumhurbaşkanı Kararı yayımlanmıştır.
 - 28 Ekim 2021 tarih ve 4714 sayılı Karar ile sektörün önemine binaen kamu kurumlarının Bakan yardımcısı ve ilgili STK'ların başkan seviyesinde temsil edildiği ana kurul, daha dar katılımlı İcra Kurulu teşkil edilmiştir. İcra Kurulu, uluslararası ticari ilişkiler, sektör temsilcileri ile ilişkiler ve mevzuat, uygulama ve proje yönetimi ile teknoloji ve altyapı planlama alanlarında alt çalışma komiteleri kurabilir.
- Ticaret Bakanlığı tarafından "İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" 16 Ekim 2021 tarihli ve 31630 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
 - Söz konusu Tebliğ ile 6 Haziran 2006 tarihli ve 26190 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ'in ekinde yer alan İhracı Kayda Bağlı Mallar Listesine 53-55'inci sıralar olarak aşağıdaki maddeler eklenmiştir:
 - 53- Nohut (garbanzos) (GTP:0713.20)
 - 54- Sülfürik asit; oleum (GTP: 2807.00)
 - 55-Saf Amonyak (GTP: 2814.10)
- - İlgili Tebliğe ulaşmak için [tıklayınız](#).

Diğer Mevzuat

- Kooperatifler Kanunu değişikliği 7339 sayılı Kanun olarak yasalaşmıştır.
 - 26 Ekim 2021 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan Kanun ile daha önce 2021-2023 Yeni Ekonomi Programı ve 12 Mart 2021 tarihli Ekonomi Reformları Eylem Planı'nın İç Ticaretin Kolaylaştırılması bölümü kapsamında değişikliğe tabi tutulmuştur.
 - Özetle, elektronik ortamda toplantı yapılabilmesi, dış denetim, yönetici ve denetçilere eğitim programına katılma zorunluluğu getirilmesi, kooperatif bilgi sistemi kurulması ve kadınlara ve engellilere yönelik pozitif ayrımcılık yapılması gibi düzenlemeler yer almıştır.
 - Kanunda öngörülen düzenlemelere geniş olarak [linkte](#) yer alan bültenden ulaşabilirsiniz.
- Dernekler Yönetmeliğinde değişiklikler yapılmıştır.
 - 21 Ekim Perşembe günü Resmî Gazete ile yayımlanan değişiklikler yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.
 - Dernek genel kurul ve yönetim kurulu toplantılarının elektronik olarak yapılabilmesi, bilirkişilikten faydalanılması, yurt dışına yapılan yardımlar ve yurt dışından yardım alınması, denetimle ilgili öngörülen yeni sistem değişikliği, yenilenen ekler, özellikle yabancı dernekleri ilgilendiren konularda önemli düzenlemeler gelmiştir.
 - Konuyla ilgili tüm ayrıntıları ele aldığımız bültene [linkten](#) ulaşabilirsiniz.
 - Avrupa Komisyonu Türkiye hakkında raporunu yayımlamıştır.
 - Aday ülkeler ve Genişleme Stratejisi Raporu 19 Ekim 2021 tarihinde yayımlanmıştır. Raporda Türkiye'nin yanında, Arnavutluk, Kosova, Karadağ, Kuzey Makedonya, Sırbistan ülke raporları, memorandumlar da yayımlanmıştır.
 - Rapor Türkiye hakkında iç açıcı tespitler yapmamakla birlikte, üyelik sürecinin nasıl canlandırılabilceği hakkında bir öngörude de

bulunmamaktadır. Rapor Türkiye'nin gümrük birliği konusundaki sorunlarına, teknik engellere, yerli içerik koşullarının uygulanması, AB ortak gümrük tarifesiinden sapmalara değinmekle beraber Türkiye'nin AB'ye ihracatındaki engellere, ulaştırma kotalarına, AB serbest ticaret anlaşmasının Türkiye'yi dışarıda bırakmasının yarattığı olumsuzluklar, gümrük birliği güncelleme sürecinin bir türlü başlatılamaması gibi konular ne yazık ki ele alınmıyor.

- Teşvikler, sanayi politikaları, uluslararası ilişkiler, göçmen politikaları, ekonomik ve mali önlemler, vergiler, adalet, yolsuzluk, insan hakları alanında gözlemler ve temel tarihi dönüm noktaları yer almaktadır. Vergi tarafında ise açık ve anlaşılır bir vergi stratejisi olmadığı, oranların çok sık değiştiği ve Avrupa ile bilgi değişimi konusunda gidilecek yol olduğu vurgulanmaktadır.

Bu bülten ile ilgili sorularınız için danışmanlarımızla iletişime geçebilirsiniz.

Sevgi ve saygılarımızla,

Tax & International Advisory | Taxia & Taxademy